

ЕВАНГЕЛСКО ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ.

ГОД. 3.

ЦАРИГРАДЪ, ЮНІЙ 1867.

БРОЙ 6.

КОЙ Е ХРИСТИАНИНЪ.

Человѣкъ, който трѣси да сътвори волѣ-тъ Божіѣ, да го почита, да му служи, и да му угажда. Человѣкъ, на когото главна-та цѣль е да свърши онова щото е заповѣдано отъ Бога, по самѣ-тъ причинѣ, че е отъ него заповѣдано, — на когото първо-то желаніе е да сътвори онова което е право прѣдъ Бога, — който желае да бѣде одобренъ отъ него, той е истиненъ христіанинъ.

Душа-та може да има само единъ главнѣ цѣль. Спасителъ-тъ прѣдложи тоя законъ на нравственнѣ-тъ ѣи характеръ, когато каза: "Никой человекъ не може да служи двама господари." Человѣкъ не може ѣи същото врѣме да обыча прѣвъсходно два прѣдмета. Избираніе-то му да обыча повече единъ отъ два прѣдмета, е иѣщо по което ся познава нравственнѣ-тъ му характеръ.

Въ нравственнѣ-тъ свѣтъ има двѣ цѣли противны помежду си, между които всякой человекъ трѣбва да избира своѣ-тъ. Тѣ сѣ: да живѣе или за себе си или за Бога. Человѣкъ може да дири само единъ-тъ отъ тѣ двѣ-тъ за главнѣ-тъ си цѣль; и прѣва-та е всякога най голѣма-та цѣль на срдце-то му, додѣ не ся замѣтила съ вторѣ-тъ. Има разни начини ѣи които че-

отъ тѣя начини всякой человекъ живѣе за себе си прѣди да начне да живѣе за Бога.

Всякой человекъ природно врѣви по естественнѣ-тъ си наклоности, и слѣдва по свои-тъ си хотѣнія, безъ да гледа да ли сѣ тѣ угодни на Творца му. Той трѣси свое-то си удоволствіе; и това е главна-та му цѣль. Като стане христіанинъ той съсъ същото постоянство трѣси да угоди Богу и подчинява хотѣнія-та си подъ божественнѣ-тъ законъ. Тоя законъ е сега негово то правило за покорность, и нова-та сила чрѣзъ която той ся управлява. Той прѣминува отъ власть-тъ на свои-тъ си наслаждения, и дохожда подъ власть-тъ на този законъ. На мѣсто да има главно желаніе да удовлетворява лични-тъ си похоти, негово-то най-високо намѣреніе е да направи онова което Господъ иска, да ли е угодно на естественнѣ-тъ му желанія или не. Той приима новъ Господарь, и поправя животъ-тъ си споредъ неговѣ-тъ законъ.

Това обыкновенно склоняваніе къмъ волѣ-тъ Божіѣ е едно рѣшително измѣненіе въ самый-тъ характеръ на человекъ, ако и да ся съгледвать по пѣкога прѣсѣж-пленія: но за това измѣненіе, человекѣ-тъ често съдятъ немплостиво и криво. Ако двама человекѣ, единнѣ-тъ христіанинъ, а другѣ-тъ непокаянъ грѣшникъ, напѣ-

то ги видятъ, съ готови да кажътъ. “Нѣма никаква разлика между тѣя чловѣци, характеритѣ имъ сж подобни; тѣ различаватъ само въ исповѣданія-та си.” Но иматая голѣма разлика между тѣхъ, че грѣхъ-тъ на единий-тъ е несъгласенъ съ общо-то му намѣреніе, и начинъ-тъ на живота му, прѣстѣпленіе-то му е едно исключеніе на познатий-тъ законъ за поведеніе-то му, и е едно уклоненіе отъ неговитѣ правила и дѣйствуванія, и всичкитѣ които го знайтъ усѣщатъ че това прѣстѣпленіе е таково исключеніе на общий-тъ му животъ, и той самъ си ся оплаква съскръбъ и раскаяніе, когато размысли за грѣхъ-тъ си, — а напротивъ, грѣхъ-тъ на другий-тъ е съгласенъ съ животъ-тъ му, и нито той, нито другитѣ мислятъ че таково прѣстѣпленіе не е съгласно съ животъ-тъ му, и той не го припомнува, нито го исповѣда съскръбъ като грѣхъ противъ Бога. Грѣхъ-тъ на вѣрующий-тъ, ако и да е сжщій, по голѣмъ е отъ грѣхъ-тъ на непокаянный-тъ, защото той грѣши противъ по голѣмъ свѣтлинъ и длъжность; но пакъ той не е по лошъ отъ другий-тъ, — защото като сждимъ право за чловѣка, грѣбва да уцѣняваме главно-то му намѣреніе, и начинъ-тъ на животъ-тъ му; върховнъ-тъ му цѣль и обычай — ний го не сждимъ само по прѣстѣпленіе-то му. Въ Ветхий Заветъ нѣма описано по гижсно прѣстѣпленіе отъ онова, щото бѣше сторилъ Царь Давидъ; той обаче бѣше добъръ чловѣкъ, и 51-вый псаломъ е едно описаніе, което показва чувства-та на единъ добъръ чловѣкъ когато е былъ прѣльстенъ да стори гижсенъ грѣхъ, — и Богъ който наказа и поправи слугъ-тъ си, не отне увѣреніе-то и благодатъ-тъ си отъ него. Отричаніе-то на Апостола Петра отъ Христа е единъ отъ най голѣмитѣ грѣхове описаны въ Новый Заветъ; но той ученикъ горко оплака грѣхъ-тъ си, защото позна съгрѣшеніе-то си, и вѣруваше, и обичаше своего Господа; той цензгуби мѣсто-то си като водителъ на вѣрны-тъ; и всичкий Христіанскый свѣтъ слави память-тъ му и има увѣреніе на него. — Сърдца-та на Саула Израилевый царь, и на Апостола Іудъ който станъ прѣдатель; ако и да бѣхъ съскрашны гръзенія на съвѣсть-тъ, пакъ не усѣтихъ никаквы раскаятелны съжаленія и скръби за *грѣхъ*, защото тѣхны-тъ ду-

ши никкога не бѣхъ пълны съскрщій духъ, нито животъ-тъ имъ бѣше освященъ съскрщъ-тъ цѣль като на царь Давида и на апостола Петра.

Тая е голѣма-та разлика между тѣя характеры; и между два-та вида хора, които тѣя прѣдставятъ. Тоя характеръ отличава вѣрующий-тъ отъ непокаянный-тъ грѣшникъ, като единъ на когото главна-та цѣль е да направи онова щото е право прѣдъ Бога, — като единъ който повече иска да угоди на Бога неже на себе си, или по добръ да намѣрва веселіе-то си въ угожденіе-то на Бога.

МАЙКА ИНДІЙКА.

Майки Язычници. Хиляды примѣри показватъ печалнкъ-тъ истинъ, който Библия-та провъзглашава, че язычници-тъ сж “безъ естественихъ милость.” По кое ги е направило такыва? — Суевѣріе-то. То е помрачило умове-тъ имъ, и е ожесточило сърдца-та имъ. Когато този голѣмъ недостаткъ не обладава до толкозъ майкъ-тъ, щото тя да напусне даже дѣте-то си, (което по нѣкогашъ ся случаваше;) то намѣрвамы милость толкози силнъ и нѣжнъ, какъвто може да има една христіанска майка. Туй често ся срѣща, по никкога не толкозъ явно колкото кога смърть-та грабне дѣте-то отъ майчинъ-тъ му пазухъ и въ таквозъ врѣме нейна-та печаль е неизмѣрима. Слѣдующий-тъ расказъ служи за да покаже това, и той е зѣтъ отъ събытіе, станало въ Индіѣ. Въ тѣзи странъ по първы-тъ хора иматъ обычай да изгарятъ умрѣлы-тъ си, по понеже този обрядъ излѣзва скапо, сиромаситѣ не могатъ да изпълняватъ този обычай. За туй тѣ запалятъ само мало слама на уста-та на умрѣлый-тъ, и подиръ го запасятъ та го хвърлятъ въ святъ-тъ рѣкъ Гангъ. Който е ходилъ въ Индіѣ, той е виждалъ какъ бѣдна-та майка мѣкне безжизненно-то тѣло на чадо-то си да го прѣдаде на Гангскы-тъ струи. Тя простира мъртво-то дѣте на едижъ рогоскъ и го тура на плитко мѣсто, па ся оттегля малко на странъ, гледа, оплаква мило-то си и чака кога ще доде Господъ Ганго да го обжрне и да го занесе съ него си. Въ таквозъ едно врѣме и на таквозъ мѣсто самъ може нѣкой да узнае и да уцѣни истинно-то майчино сърдце и

да ся убѣди въ нѣжнѣ-тѣ майчинѣ любови. Сълзы, каквы-то, никой освѣтъ майкѣ, не пролива ся ронять по вѣчко-то ѿ лица, и като плаче отъ врѣме на врѣме тя на-режда така: О чадо мое! Кой тя е повикалъ, чадо мое? Гледала съмъ тя, хранила съмъ тя, а сега ты мя оставяшь, и кждѣ отиваешь? Земи мя съ тебе си, не мя оставяй, чадо мое, мило маминю! Каго тебе друго азъ не съмъ виждала, чадо, дано, огънь изгори хорскы-тѣ очи, чадо мое! Миленко си, то выжгы выкаше, "Мамо ма, миленка мале, чакай да сѣднѣ въ полж-тѣ ти: кажи и сега пакъ, любезна мамо"! О животе мой, свѣте мой, чадо мое! Грѣди и рѣцѣ празны оставяшь; кого ще имамъ! кого ще милвамъ! кой ще може да ми тя замѣни! О, сладко мое чадо! Кой ще виси на пазухѣ-тѣ ми, кого ще нося на рѣцѣ-тѣ си! Очи-тѣ ми вече тѣмъ обземъ като тя нѣма вече прѣдъ мене, мило на мамъ кждѣ ще ся дѣнѣ."

Когато таквази една гореща любовь ся вижда тукъ, какво нѣщо може да изстуди таквѣзи единъ горещъ любовь която извира изъ майчино-то сърдце, и да обра-ща нѣжнѣ-тѣ майкѣ въ лютѣ убійцѣ на собствено-то си дѣте? Може, и туй нѣщо да е язычество-то. И твърдѣ сѣ малко тѣзи дивы и непросвѣщенны страны въ които да ся не намѣрватъ подобны нѣща. По всички-тѣ острова на Тихый Океанъ дѣто-убійство-то ся извършваше като обычай, до когато не бѣхъ стѣпили тамо проповѣдници на Евангеліе-то. Увѣрять че въ Сандвическы-тѣ острова повече отъ полови-нѣ-тѣ на новорождены-тѣ ги затривали были майкы-тѣ имъ.

Майка-та ископаваше трапъ и заравяше живо еднородно-то си чедо, подирь като го затрупаваше, хващаше да играе отгорѣ му за да задави умирающы-тѣ му выкове, и да задуши пискъ-тѣ му. Когато проповѣдници-тѣ ся заселихъ тамо, много майкы исповѣдахъ дѣла-та си, като нѣща обыкновенны. Въ таквызи едны исповѣди една прѣдъ друга ся показваше по нечувствителна, единъ выкаше петь съмъ убила, друга седмь, а една пакъ до деветь. Въ нѣкои страны на Индіѣ туй нѣщо бѣше много общо. Но не е толкози чудно туй, колкото начинъ-тѣ съ който сѣ извършваше. На примѣръ майка която е родила и гледала нѣколко мѣсеца отроченце-то си, да земе и да го захвърли въ рѣч-

ны-тѣ воды, друга да го захлупи въ нѣ-койнъ кошницѣ и да го закачи на нѣкое дърво, до като орли или гарвани искъсхтъ плоть-тѣ му и искъсххтъ очи-тѣ му и другы таквызи. Въ Японіѣ, Южнѣ Америкѣ, Мадагаскарѣ, но особенно въ Кытай още ся намѣрва този страшень обычай. За туй ко-ко смы дѣлжн ный да ненавиждамы по-долопоклонство-то и да гледамы да рас-пространявамы Евангеліе-то, което да служи за рѣководство. Нѣма ни едно мѣ-сто въ което каго ся е свѣло Евангеліе-то, да не е принесло съсъ себе си благо-то начертаніе на тихѣ-тѣ свѣтлинѣ на Бо-жественно-то ученіе, което прави лѣвскы-тѣ сърдця овчи. Любезни мои друзи! напишѣ вы, които сте дѣлжн толкози на И. Хр. не ще да ся спрете никога до когато не направите вѣчко щото можете, за да спасете отъ смърть-тѣ дѣца-та на тол-кози языческы дѣчница, които страдатъ невинно отъ суевѣріе-то на нещастны-тѣ си родители.

ЧЕЛОВѢЧЕСКЫЙ ЖИВОТЪ.

Человѣческый животъ прилича на пѣть, който ся свършва на единъ твърдѣ страшнѣ стрѣмнинѣ. За това ся извѣстявамы ный още въ пѣрвѣ-тѣ стѣпкѣ на пѣтуваніе-то си; по писано ни е, и не обходимо е да вървимъ. Напрѣдъ! Напрѣдъ! Необорима сила, едно не удържимо стрѣленіе ны бльска напрѣдъ; и принудени смы непрѣ-станно да вървимъ напрѣдъ къмъ брѣгъ-тѣ. Хылады несполучія, хылады трудове, болѣзни, и досажденія ны измѣчвагъ въ пѣть-тѣ. Ахъ, какъ да можахмы само да отбѣгнемъ отъ ужаснѣ-тѣ пропасть! Не! Напрѣдъ! Необходимо е да тичамы напрѣдъ; толкозь скоро бѣгатъ години-тѣ. Но при все това, по нѣкога срѣщамы въ пѣть-тѣ нѣкои пріятны нѣща, текущо нѣкое поточе, приврѣмень нѣкой цвѣтъ; засладавамы ся отъ тѣхъ, и желяемъ да ся спрѣмъ. Вървѣте! Вървѣте! Гледамы че вѣчко о-коло насъ ся събаря, ударъ ужасень! Гы-бель не избѣжна! Но тукъ, тамъ откъсвамы нѣкои цвѣтница, които повѣхувать въ рѣ-цѣ-тѣ ни, по които при все това за нѣ-колко минуты ны увеселявать. Оманваніе и заблужденіе на очи-тѣ владѣхтъ на вся-кждѣ, ный пакъ бързама къмъ страшнѣ-тѣ пропасть. Малко по малко вѣчко наченва да понавѣж, градины-тѣ ся виждатъ не тол-

ковъ хубавы, цвѣтя-та не толкозь червены, шарови-тъ не толкозь прѣсны, ливады-тъ не толкозь веселы, воды-тъ не толкозь бистры; всичко прѣцавтява, всичко отпада (улига). Найпосль, прѣдстави ся прѣдъ очи-тъ ни вѣда-та или призракъ-тъ на смърть-тъ. Осѣщамы вете че не е много далечъ страшна-та пропасть! Наближавамы до устие-то ѝ; още една стѣпка! И ужасъ обладава сега чувства-та ни, глава-та ся върти, очи-тъ гледатъ на самъ на тамъ! Но нуждж отивамы още по напрѣдъ. О, да можамы да ся върнемъ! Но за вращаніе прилѣгъ пѣма, паданіе лошо! Всичко станъ невидимо, всичко ся изгуби!

Воспоетъ.

ОТЪ ЦАРЬ ХАМАЛИИЪ.

Единъ великъ Поляцкый самодържець, като бѣше на ловъ, загуби ся внезапно отъ другари-тъ си, и никой не знаяше дѣ бѣше отишелъ: слѣдъ нѣколко дни го напѣрихъ дворници-тъ му на единъ пазаръ, облѣченъ както хамалииъ и носи товары. Това пѣщо имъ ся видѣ много странно и останѣхъ смаяни, и най напрѣдъ ся сунявахъ да ли напстниъ бѣше *хамалииъ Негово Величество*. Най послѣ, дързихъ да ся оплачатъ, защо едно лице толко голѣмо да ся унижи до едно толко долно и никакво художество. Негово Величество като чу отговори така: — “Напстниъ, гослодіе, товаръ-тъ, отъ който ся отрекохъ, е много по тежкъ отъ онзи, дѣго мя гледате че носіѣ тука: най тежкый товаръ въ тозъ пазаръ не е друго освѣнь пѣва, спроти украшеніе-то, което понапрѣдъ ми тежеше. Повече спяхъ четири пощи отъ колкото въ всичко-то разстояніе на царуваніе-то си. Начнувамъ да живѣѣх и да съмъ царъ на себе си. Изберѣте си за царъ когото обичате. А за мене който съмъ толко добръ было бы лудостъ да ся върнѣх въ царскый-тъ дворъ.” — Другъ единъ царъ Полякъ, който стахъ наслѣдникъ на тоя философскый *монархъ* и *хамалииъ*, когато турнѣхъ въ рѣцѣ-тъ му скипетръ-тъ, извика, “Подобръ бы ми было да гребѣхъ съ *лопатѣ*.” Непостоянства-та на Поляцкото самоначалство прѣдставятъ ни разны подобны анекдоты: Поляцкы-тъ императори бѣхъ много пѣти философи; и, както е въ този свѣтъ, добрый-тъ философъ ся отрича да е *царь съ хлдинокрѣвие*.

МАЙЧИНА ЛЮБОВЬ.

Една жена, ястепродавка на нашій-тъ полкъ, която ны бѣше слѣдувала въ всичко-то воеваніе, вращаше ся отъ Москвѣ, и караше въ едни кола петь малкы дѣца, и всичекъ-тъ печалбъ отъ своіѣ-тъ промышленность. Като стигнѣхъ при рѣкѣ-тъ Уолѣ, видѣ съ ужасъ бързѣ-тъ рѣкѣ, която ѣхъ принуждаваше да остави на брѣгъ-тъ малкый-тъ си иметъ, и бѣдѣщѣ-тъ хранѣ за дѣца-та си. Много врѣме тича на горѣ на долу да напѣри тихъ бродъ; но най сетѣхъ като ся върнѣхъ отчаяна отъ суетно-то си издирваніе, рече на мъжа си: “Гледамъ че е нужда неизбѣжна да оставимъ всичко, и да гледамы да упазимъ само челядь-тъ си!” Като рече това, зѣ двѣ-тъ по малкы дѣца отъ кола-та, и туригы на мншцы-тъ на мъжа си. Видѣхъ азъ бѣдный-тъ бащѣ да стиска незлюбивы-тъ си чедѣ, и съ трепетнѣ погѣ да заминува рѣкѣ-тъ, а сунружница-та му бѣше колѣничила при устие-то на рѣкѣ-тъ, и хвърляше уплашени погледи нѣкога къмъ мъжа си, а нѣкога възвышаваше очи къмъ небе-то; но тутакси като го видѣ че възлиза здравъ на сушѣ-тъ, повдигнѣ рѣцѣ съ благодареніе къмъ Бога, и като скочи, съ радостенъ гласъ извика, “Отървахъ ся, отървахъ ся.”

И баща-та като сложи на брѣгъ-тъ скѣпоцѣнный-тъ си товаръ, бързешкомъ ся върнѣхъ назадъ, грабнѣхъ другы-тъ двѣ, и като възвѣе пакъ въ дълбоко-то и слѣдъ него жена му която посяше пето-то на еднакъ си мншцѣ, а съ другѣ-тъ ся държеніе яко за мъжа си, стигнѣхъ на брѣгъ-тъ здраво и чиставо. На дѣца-та, които най напрѣдъ быхъ прѣнесены, ся стори че ги оставихъ родители-тъ имъ, за това направихъ да еки въздухъ-тъ отъ пнскѣ-тъ имъ; но съзы-тъ имъ прѣбеганѣхъ, кога го ся събра пакъ на купъ нѣжно-то дородіе.

Всичкы-тъ части отъ рыбы и другы чепрепокожны, както и отъ всички другы животны много служатъ за поториваніе на градины-тъ и на инвя-та, тѣ сѣхъ добры и суровы и сготвены, но прѣдпочитатъ ся вторы-тъ.

ПИСМА ЗА МАЙКИ.

ПИСМО 19.

Трудолюбие.

Взлюбленная ми сестро!

Голѣма е пужда-та дѣто да ся навикнуваме отъ дѣтство на трудолюбие, като сръдство да ся прѣдпазвамы отъ всяко бѣдствіе и искушеніе на живота. Испытай тѣзи конто сж испаднѣли въ тежки и горкы обстоятелства, и общо ще напѣришь че сж паднѣли не защото сж были лишены отъ сръдства-та да обработятъ състояние-то и начинъ-тъ на живота си, но защото повечето не сж имали изискванцо-то трудолюбие и прилѣжаніе въ дѣла-та си. Трудолюбие-то трѣбва да ся счита каго дльгъ на всякой членъ отъ общество-то, и дѣте-то да ся обучава така да гледа на него. Богъ койго е далъ намъ сърдце и уметвенны силы за да напѣрдуваме на добръ, ще да иска отвѣтъ отъ насъ за дарованія-та конто ни е повѣрилъ. Ако слѣдуваме редовно да ся трудимъ да стануваме по добры, по лесно ще платимъ наши-тъ къмъ Бога дльжности, и по слѣдствіе на това ще бждемъ по полезны на подобны-тъ си. Ако ли впечатамы тѣзи идеѣ въ дѣца-та си, ще научатъ колко е драгоцѣнно врѣме-то, постепенно ще разбиратъ че вѣма по важна економія отъ економіѣ-тъ на врѣме-то, и че, както кога иждивяваме по малко пары, изгубваме постепенно и всичко-то, така като иждивяваме и минути-тъ, ще изгубимъ не само часове но и дни и мѣсецы и години. А за да ги обучимъ по лесно на това, трѣба да ги не оставямы да оставатъ празны, само за това защото дѣло-то което могатъ да правятъ не струва нищо. По лесно е наистинѣ на много майки да вършатъ самы разны-тъ домашны шетанія, а не да настаиваатъ дѣца-та си да ги правятъ тѣ. Но това декарва повредж и на майки-тъ и на дѣца-та; на дѣца-та защото пораснуватъ безъ да научатъ нищо и безъ да послужатъ на нищо, а на майки-тъ, защото изгубватъ колкото помощ бы могли испослѣ да имать отъ чада-та си, ако быхъ положили малко трудъ и малко търпѣніе да ги научатъ въ малкый-тъ имъ възрастъ.

Една отъ найголѣмы-тъ мѣчности на

майка-тъ е да намѣрва сгоднѣ работж и растушки за дѣцата си. И за това нужно е прѣдвѣжданіе, што да имъ промысли заниманія съразмѣрны на възрастъ-тъ имъ, На примѣръ, нека имъ купува малкы изображения или картины, плочи, писалкы, хартии и други, за да ги занимава, што да не сѣдятъ празны. Но тѣ да не оставатъ во власть-тъ на дѣца-та, но да ся иматъ че сж на майка-тъ и тѣ могатъ да ся занимаватъ съ тѣхъ само когаго пѣматъ другж работж. И постепенно, колкото пораснуватъ, нека имъ вдѣхнува като растушка желаніе-то да прочитатъ. И още като растушка нека затѣрдява въ умъ-тъ на малка-тъ дѣщеріѣ наклонность къмъ домашни-тъ шетанія. На примѣръ нека навикнува, да сѣди при нейж съ игла-тъ до дѣто ти ся занимава въ разны работы за семейство-то, и да ѣ спомага до колкото може. Нека ѣ вдѣхнува пожеланіе-то за да прѣдваря съ врѣме потребности-тъ на подобны-тъ си, и нека ѣ учи че най главна-та ѣ работа е не да иска да угоди на себе си, но да прави добро на всичко-то семейство.

За сынове-тъ майки-тъ трѣба да имать въ пѣкои работы двойно прѣдвѣжданіе. Нека имать всякога прѣдъ очи разны-тъ видове на живота, прѣдопрѣдѣленны-тъ за мужкый-тъ и за женскый-тъ полъ, и нека отхвърлятъ погрѣшено-то мѣнѣіе, че за дѣщері-тъ си могатъ да правятъ което ся изскува, а за сынове тѣ си не могатъ да направятъ нищо, защото не ги слушатъ. Майки-тъ на противъ съ не по малко прилѣжаніе трѣбва да ся стараѣтъ да учятъ сынове-тъ си не само на трудолюбие, но и на вѣжливость и благонаклонность, повече отъ колкото дѣщері-тъ си. Освѣнъ отъ матеріѣ-тъ си любовь, майки-тъ могатъ да ся подканятъ на това, ако мьслятъ, че най прочуты-тъ мѣжіе въ разны эпохы образували сж ся и рѣководени сж были въ пѣрвы-тъ си години отъ майки-тъ си. Излишно е да ти напомямъ сега Аристиппа прѣдпоманѣты-тъ Гракховны, Константина, Невтона, Вашингтона, Бакона, Валтеръ Скота и мнозина други; стига само да ти кажѣмъ че не малцина отъ тѣхъ имахъ го даже като похвалж да отдаватъ пѣрвы-тъ развѣгїя на умъ-тъ си, и свои-тъ къмъ добродѣтель и благочестіе расположенія на вліяніе-то на майки-тъ си. Ако иска-

мы да вдѣхнѣмы на дѣца-та си трудолюбіе-то, прѣди всичко да ги подкавямы да ся старайтъ до колкото можтъ, да правятъ каквото имъ трѣба, и да изнабруватъ какъ да надвиватъ малкы-тѣ си мѣчности. Ако на примѣръ чедо-то ти иска да му помогнешъ въ нѣщо, разгледай дали ся е помѣчило отъ напрѣдъ самѣ да извърши това което ище, и послѣ съ присърце помогни му въ какво-то има нуждѣ. При всичко друго да немаришъ за да го навикнешъ да скѣтва и да прибира чинно игрилкы-тѣ си, книжкы-тѣ си, хартии-тѣ си, и да ги неоставя на срѣдъ тукъ тамъ. А това е твърдѣ нужно, и спомага твърдѣ много за да обучава дѣца-та на търпѣніе. На примѣръ, дѣте-то ти тича на врата-та, и съ нетърпѣніе ся мѣчи да ѣж отвори, но не може. Разумѣва ся че не правишь добрѣ да идешъ ты сама тутакси да му отворишь, но трѣба повече да го накарашь и да му покажешъ какъ да си ѣж отвори то самѣ. И когато пакъ игрилкы тѣ му сѣ разхвърлены по земѣж-тѣ, и бѣрза да ся завтече въ градинѣж-тѣ, или на друго нѣкое мѣсто да играе, не трѣба да му кажешъ: "Хайде върви азъ ще ги турѣж на мѣсто-то имъ," но "Тури вси тѣ си нѣща наредъ, и послѣ иди;" и така дѣте-то ся научава още и най потребный-тѣ отъ всички тѣ уроцы, сирѣчь да ограничва стремленіе-то на щѣніе-то си. Това дѣто да зема дѣте-то този навикъ на благочиніе-то е едно отъ найсщественны-тѣ нѣща, нищо не трѣба да е вънъ отъ мѣсто-то си, и когато свърши играж-тѣ, стая-та имъ да не остане разнебытена, но прѣснѣжты-тѣ имъ игры да ся турятъ на опрѣдѣленно то си мѣсто. *Всяко нѣщо на мѣсто-то си*, трѣба да е като обща аксіома на всички. Ако ся научятъ да бѣдѣтъ трудолюбивы, въ сѣщо то врѣме ще придобѣятъ по нуждѣ да обичатъ и благочиніе-то, безъ което не може да има благополучіе въ кѣщж-тѣ, и което има голѣмо вліаніе на нравы-тѣ. Да не оставяшь въ немареніе, сестро, тѣзи малкы побужденія, които сѣ много по нужды отъ колкото може ты да мыслишь. Не трѣба пакъ да забравямы че въобще дѣца та природно не обичатъ работяніе-то и благочиніе-то, и нека не чакамы отъ тѣхъ да надвѣжатъ, или отведнѣжъ да ся въспротивятъ на природны-тѣ наклонности на мързель-тѣ и немареніе-то си. За това

трѣба да внимавамы какъ работѣ имъ опрѣдѣлямы, што да запалямы въ сърцето имъ желаніе-то да ся занимазатъ съ нѣщо; работы-тѣ на които настанявамы дѣца-та си трѣба да сѣ споредъ възраст-тѣ, и тѣлесны-тѣ имъ силы. Много родители мыслѣтъ, както ся вижда, че не можатъ да ся надвѣжатъ отъ дѣца-та си нищо забѣлѣжително, прѣди да стигнатъ на зрѣлѣ възраст. Но то, може да проихождѣ, отъ това дѣто тѣ самы не рачатъ да ся потрудаютъ да ги научатъ да работятъ. А както въ много други нѣща, така и въ трудолюбіе-то, не може нѣкой да оцѣни колко силѣ иматъ впечатлѣнія-та които зематъ дѣца-та въ първы тѣ десять години на възраст-тѣ си. И тѣй понеже чрѣзъ мързель-тѣ ся образуватъ лоши-тѣ навикновенія, не трѣба да оставямы да ся не призирамы и най на малкы-тѣ обстоятелства въ животъ-тѣ, за да затвърдявамы въ дѣца-та трудолюбіе-то. Още и това дѣто да прѣдавамы на тѣхъ грыжж-тѣж на по-малкы-тѣ имъ братія, спомага на това твърдѣ много, и може даже да ги направи да ся обичатъ повече помежду си. Много пѣти майкы-тѣ ся благодарятъ на неспособность-тѣ на дѣца-та си, и за да опазятъ собствениж-тѣ си власть и за да улюжзатъ тѣхнѣж-тѣ любовь, вършатъ самы си каквото имъ трѣба. Но чадолюбива-та и добросовѣсна-та майка нѣма нуждѣ отъ таквызъ нѣща за да поддѣржи власть тѣж си, нищо ище отъ тѣхнѣж-тѣ слабость да направи по силнѣж тѣхнѣж-тѣ любовь. Желателно нѣщо е дѣца-та да имѣтъ голѣмѣ милость кѣмъ майкѣ си, радость когато сѣ около неѣж, почитаніе на нейно-то мнѣніе, и покорность на власть-тѣж, и въ сѣщо-то врѣме да имѣтъ и силѣж-тѣж за да дѣйствуватъ самы и да вършатъ което можтъ пѣрваго и съ благодареніе. Защото пуждно е за всички, а найвече за дѣца-та, да съединяватъ силѣж-тѣж съ любовь тѣж, и да имѣтъ расположеніе да помагатъ, както искатъ да имъ ся помага.

Бѣди ми здрава.

Който навикнува чедо-та си да обичатъ истинѣж-тѣж, трудолюбіе-то и да не бѣдѣтъ раскошны, промысля за тѣхъ по добрѣ нежели тойзи койго имъ оставя много сребро и стяжанія много.

МУМИИ-ТЪ.

Стары-тъ Египтяни имахъ мѣтніе за прѣселеніе-то на души-тъ и вѣрувахъ че душа-та на чловѣка като излѣзе отъ тѣло-то враща ся пакъ въ него слѣдъ изминуваніе-то на много вѣкове. И тѣй за своѣхъ священнѣхъ длѣжность го имахъ да увардятъ до колкото е възможно здраво тѣло-то на умрѣлый-тъ. Този прѣдразсѣдѣтъ роди идеѣхъ-тъ на мумии-тъ; балсамосваніе-то на чловѣческо-то тѣло ставаше така. Съ едно егодно сѣчиво изваждахъ мозъкъ-тъ прѣзъ носъ-тъ, и вмѣсто него туряхъ въ лобъ-тъ балсамическо-то смѣшеніе. Послѣ ся распараше тѣло-то, очиствахъ ся чрева-та, омывахъ-ся съ Финикійско вино, и туряхъ ся пакъ въ тѣрухъ-тъ, който напълняхъ съ разны ароматическы иѣща и го стѣнвахъ; послѣ това туряхъ тѣло-то въ селитрѣхъ, да кисне седемдесетъ дни; и подирь обвивахъ го съ поясы напоены добрѣ съ кедровѣхъ смоля, и балсамическы масла. Най послѣ туряхъ тѣло-то въ рѣкъ или ковчегъ въ който турятъ мрѣтвы-тъ, и покрывахъ го отгорѣ съ покрывъ лененъ.

Въ Парижъ развихъ еднѣхъ муміѣхъ, на който поясы-тъ и повои-тъ имахъ 2,800 четвъртиты позѣ. Имало е обаче и другъ по ефтинѣхъ способъ за балсамосваніе. Шаръ-тъ на мумии-тъ е черночервеникавъ, тѣло-то сухо и ко̀раво като дърво, и има леко ароматическо уханіе.

Рѣчь-та мумія произхожда отъ арабско-то *муми*, воскъ, защото еднѣхъ отъ начини-тъ на балсамосваніе-то е было и овощеніе-то, сирѣчь обливаніе-то съ воскъ. Спартанцы-тъ, както казува Плутархъ, овощенили царя си Агезилая който умрѣлъ въ Египетъ, (сирѣчь направили го муміѣхъ) за да го прѣнесѣтъ въ Спартѣхъ.

ИСТИННА-ТА СЛАВА.

Малцина сѣ были всякога тіа които сѣ тѣрсили и сполучили истиннѣхъ-тъ слава; повечето отъ силны-тъ на земѣхъ-тъ прѣзъ вси-тъ вѣкове сѣ тичали въ слѣдъ суетнѣхъ-тъ и лѣжовнѣхъ-тъ. Коѣхъ истиннѣхъ слава на животъ или подирь смърть сѣ придобили съ крѣпавы-тъ си побѣды, или съ суетнѣхъ-тъ си раскошность Александровци-тъ и Кесаровци-тъ? Истинна-та и трайна-та слава на земнѣхъ царъ не

е освѣтъ като настоятель на небеснѣхъ-тъ да направи народы-тъ си благополучны, до колкото е възможно, като ги води чрѣзъ добры-тъ законы, като провѣзвежда полезны-тъ художества, като въздига промышленность-тъ и насърчава добродѣтель-тъ; а на всичко това производително и упазително е, споредъ потвѣрженіе-то на всички, распространіе-то на ученіе-то.

Вамва.

—о—

Заблужденіе голѣмо е обладава сърце-то ни, и помрачава умъ-тъ ни. Християнине, що ищешь отъ този свѣтъ; ты ищешь богатство, но дѣ мыслишь че намѣрувашъ богатство-то? въ лѣжѣхъ-тъ? въ измамѣхъ-тъ? въ клѣтвопрѣстѣпленіе-то? въ грабеніе-то? Въ неправдѣхъ-тъ ли? Погрѣшавашъ и тежко ся лѣетишь. Въ грѣхѣхъ-тъ не можешъ намѣри богатство, но страхъ, не намѣрувашъ пары, но безчестіе, смущеніе, бѣды и окаянство.

Искашь ли богатство? Не тичай по стрѣмнины-тъ на грѣхѣхъ-тъ, но ходи въ пѣть-тъ на добродѣтель-тъ. Искашь ли богатство? Отбѣгвай отъ неправдѣхъ-тъ и върши правдѣхъ-тъ, Бѣгай отъ лѣжѣхъ-тъ, и говори истиннѣхъ-тъ, и пази святы-тъ Божіи заповѣди; тамо ще намѣришь имотъ голѣмъ и трапнѣхъ.

Геомокій.

—о—

Колко сѣхъ достойны за оплакуваніе тѣзи които хвалятъ самы себе си, не само кога говорятъ, но и кога пишѣтъ! таквызи-то трѣба не да ги прѣзирамы, но да ги сѣжалявамы; защото или бѣснѣхътъ или сѣхъ стигнали до върхѣхъ-тъ на тщеславіе-то и самохвалство-то. Омързва ни като слушама нѣкого да говори все за себе си; срамъ ни е когато словеснѣхъ чловѣкъ стане толкозъ безсловесенъ, што да отвара уста, или да улава перо за да хвали себе си. “Нека тя хвали сѣсѣдъ-тъ ти, а не твои-тъ уста, чуждый-тъ а не твои-тъ устны,” казува прѣмудрый Соломонъ.

—о—

Всичкѣхъ свѣтъ може да ся раздѣли на три степеня и три чина чловѣцы; на таквызъ които като сѣхъ намѣрили Бога, прѣдаватъ ся на служеніе нему; на таквызъ които, не ся намѣрили още Бога, но тѣрсятъ го непрѣстанно, и най послѣ на таквызъ които нито сѣхъ го намѣрили, нито па склонность иматъ да го тѣрсятъ. Първи-тъ сѣхъ разумни и благополучни; трети-

тъ сж безумни и злополучни; втори-тъ трѣба да наречемъ умни, защото сами си исповѣдувать че сж нещастни.

Народни службаши. — Въ едно съвѣтованіе на днешный-тъ Самодержецъ на Кынж къмъ чиновницы-тъ на правителството намѣрватъ ся слѣдующи-тъ знамениты думы — “Който слугува искрено на отечество-то си, оставя име добро, което испуща благовоніе единъ цѣлж стотинж на вѣкове, а който върши противно-то на това, оставя име което вони съ хиляды години.

Чутовенъ единъ лѣкаръ (Voerhaave) като умрѣлъ, оставилъ голѣмж единъ книжж добръ запечатанж, и която, както самъ бѣ казалъ, съдържавала, ученія-та на многогодишный му за лѣкарство-то опытъ. Испълнители-тъ на завѣщаніе-то на тойзи лѣкаръ, извадиж тѣзи книжж на мезать, безъ да их распечатать, и их продадохъ съ единъ твърдъ высокъ цѣнж. По куповачъ-тъ, като их отвори, останж зачуденъ като намѣри всички-тъ листове бѣлы, неписани освѣнж единъ, на срѣдъ на който бѣше писанъ слѣдующій періодъ.

Пази гласж-тъ си хладнж, тѣло-то си отворено, крака-та си топлы; и стомажж-тъ си непрътоваренъ и никога лѣкаръ не ще ти потрѣбва.

ПОЧЕРНУВАНІЕ НА ЖБЫ.

У вѣсточнж Индіи въ Тонкынж и Сіамъ жители-тъ почернувать жбы-тъ си: три или четири дни трѣбватъ за извършваніе-то на вапсуваніе-то, което става на момчета и на момичета, кога сж на дванадесетъ или четиринадесетъ години. А въ всичко-то разстояніе на вапсуваніе-то не ядѣтъ другж хранж, освѣнж водно пѣщо, отъ сумнѣніе да ся не отровятъ отъ боѣж-тъ, ако погълнѣтъ пѣщо сдѣвано. Въ това жестоко навикновеніе ся подложени всички голѣми и малкы, сиромаси и богати, които показватъ съ постоянство че бы было безчестіе на челоѣчество-то да има пѣкой бѣлы жбы както сж кучешкы-тъ и слонскы-тъ.

Както златно колце на свинѣх на ностъ, така хубава жена безъ разумъ,

Соломонъ.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

СТАРИ-ТЪ ПРИЯТЕЛИ.

1

Намъ стари-тъ приятели
Всегда ни сж въ умъ-тъ;
Привѣтъ отъ насъ, “Добръ дошли”
Ще чувать всякой пѣтъ.
Тъ вѣрно вы обычахъ
Прѣзъ млады-тъ ни дни;
И тѣхъ въ дни-тъ на старость-тъ,
Все ще да любимъ пий.

2

Приятели въ наше-то уxo
Бѣ сладкый-тъ имъ гласъ,
И тѣхно-то пріятелство
Бѣ искрено къмъ насъ.
Така ще имъ желаемъ пий
Всегда добръ успѣхъ;
Ще пазимъ у сердца-та си
Признательность къмъ тѣхъ.

3

Не може никой да рече
Че наши-тъ сердца
Студены сж; въ злочастіе
Ще имъ простремъ рѣкѣ.
Ей, стари-тъ приятели
Всегда ни сж въ умъ-тъ.
Привѣтъ отъ насъ, “Добръ дошли”
Ще чувать всякой пѣтъ.

Лашавины-тъ не пикнѣтъ тамо дѣто не ся сѣжѣтъ, и въобще отслабватъ тамо дѣто ся наказувать вмѣсто да ся награждавать.

ПЫТАНІЯ ОТЪ СВ. ПИСАНІЕ.

- 32 На кой възраст наченж Исусъ публичнж-тъ си службж?
33 Чрѣзъ кое публично дѣло влѣзе той въ неж?
34 Какво значи име-то *Христосъ*?
35 Какво значи *Еммануилъ*?

ОТГОВОРИ НА ПЫТАНІЯ-ТА ВЪ 4-й БРОЙ.

- 28 Бытіе 5; 24. 6; 9.
29 IV Цар. 2; 11. Евр. 11; 5.
30 Матѣ. 1; 21.
31 Матѣ. 1; 23. Іоан. 4; 25.

Притежатель на вѣстника и на печатницж-тъ
А. Минасіанъ, у Джамлж-ханъ.